

HRVATSKA SUROVA ISTINA

Mikroplastika: Globalni problem gotovo nevidljiv ljudskom oku koji se nalazi i u Jadranu

Piše [Nova Studio](#), 31. srpnja, 2019. @ 10:45

6 min.

00:02 / 04:00

Plastika je postala gorući problem današnjice. Zbog svoje široke rasprostranjenosti u gospodarstvu količine plastičnog otpada dostižu milijarde kilograma godišnje, što dovodi do onečišćenja okoliša. Problem je većem prepoznala je Europska komisija,



6 min.



Stoga je osmišljena europska strategija o plastici. Njome se odredilo da sva

plastična ambalaža do 2030. godine mora biti prikladna za recikliranje.

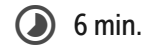
„Proizvodnja plastike u svijetu eksponencijalno je narasla posljednjih desetljeća. Od milijun i pol tona od 1950. godine na više od 320 milijuna tona 2015. godine. Na svjetskoj razini plastika čini više od 85 % morskog otpada“, **rekla je Rima Joujou Deljković iz ureda za medije Predstavništva Europske komisije.**

Mikroplastika u moru

(Foto: Getty Images)

Plastika u more u 80 % slučajeva dospijeva s kopna, dok u **dvadeset posto slučajeva** dolazi od **pomorskog** prometa. Karakterizira je **izdržljivost, čvrstoća, kvaliteta** te **niski troškovi proizvodnje**, a upravo te karakteristike stvaraju veliki problem kada plastični proizvod **izgubi** svoj namjenski oblik i funkciju. Najčešće je proizveden.

higijenskih štapića za uši, slamki, plastičnih čaša, tanjura i toga stvaraju najveći problem jer je njihova uporaba



6 min.



plastični jednokratni proizvodi za koje postoje dostupne i **pristupačne** alternative, dok se mjere za ostale plastične proizvode odnose na smanjenje njihove upotrebe na nacionalnoj razini.

No odbačena plastična ambalaža samo je dio **problema**.

„Jednom kada dospije u more, ta plastika ostaje jako dugo vremena u moru praktički **netaknuta**. Mi na morskom dnu možemo pronaći **ambalažu** koja je **proizvedena 60-ih, 70-ih godina** u netaknutom stanju kakva je bila i onda. Ona se u moru **ne razgrađuje**, nego se raspada, usitnjava se u sitne komade iz kojih nastaje nesretna mikroplastika“, **rekao je biolog dr. Pero Tutman s Instituta za oceanografiju i ribarstvu u Splitu**.

Plastika na plaži

(Foto: Getty Images)

Mikroplastika u more dospijeva iz **dva** osnovna **izvora**. **Primarni** izvor odnosi se na mikroplastiku koja je namjerno takva napravljena. Nalazi se u kremama za **lice, ruževima, losionima**, a osmišljena je s ciljem **boljeg arata na tijelo**. No ona predstavlja svega **pet posto** **plastike** u moru.

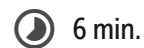


„Čestice mikroplastike na sebi mogu imati viruse i bakterije te isto tako i molekule teških metala u većim koncentracijama. Problem nastaje kada to dospije u organizam i u probavni trakt organizama“, **rekao je dr. Tutman.**

Kako trenutačno ne postoji sustav ranog ili jednostavnog detektiranja mikroplastike, ona se može detektirati jedino uzimanjem uzorka mora. No **monitoring** mikroplastike u moru sastavni je dio monitoringa otpada u moru koji provodi **Institut za oceanografiju i ribarstvo u Splitu.**

„Kao zemlja članica EU-a, mi smo obavezni provoditi monitoring otpada na moru. Na određenoj površini uzorkujemo more. Postoji neustonska plutajuća mreža manta koja se postavi na površinu mora te se povlači sa strane broda određeni vremenski slijed. Nakon što se more profiltrira u laboratoriju, mi kasnije analiziramo i preračunavamo na kvadratni kilometar. Trenutačno su te količine od 3 do 7 čestica mikroplastike na srednjem i južnom Jadranu“, **kazao je dr. Pero Tutman.**

(Foto: Getty Images)



6 min.



Jadran od plastičnog otpada. **Važnost tih projekata** prepoznala je i **Europska unija**, koja ih od **2013. godine financira iz svojih fondova**. Jedan takav projekt temelji se na inicijativi „Fishing for litter“, a u njega je uključeno **50 brodova sa 150 ribara**.

„Radi se o prikupljanju otpada koji se nalazi među kočarskom lovinom na brodovima. Kočarska mreža struže po morskom dnu i prikuplja otpad koji se tamo nalazi. Preko projekta su kupljene vreće za smeće. Plastika se prikuplja odvojeno, a prilikom dolaska u ribarsku luku otpad se pohrani u komunalne kontejnere koji su kupljeni od strane projekta. Na taj je način u posljednjih šest godina s ribarima, prikupljeno gotovo stotinu tona otpada Jadranskog mora“, **rekao nam je Pero Tutman**.

Problem mikroplastike prepoznali su i drugi. U sklopu projekta Interreg Italy-Croatia proizašao je projekt **Net4mPlastic**, putem kojeg se želi prikupiti podatke o **rasprostranjenosti** mikroplastike u **Jadranskom moru**. Na projektu sudjeluje **osam partnera**, **četiri** iz Hrvatske i **četiri** iz Italije. Prekograničnom suradnjom nastoji se razmjenom znanja i informacija detektirati mikroplastika uz hrvatsko i talijansko priobalno područje, sve s ciljem boljeg upravljanja Jadranskim bazenom. Jedan od partnera na tom projektu jest i **Javna ustanova RERA S.D.**

„Problem plastike i generalno otpada iz mora ne može se rješavati u nacionalnim okvirima, to je problem koji se rješava prekogranično i koji se mora rješavati globalno. Cilj je ovog projekta implementacija tehnologija s niskim učinkom po okoliš i s niskim troškovima tehnologije tipa dronova i optimizacija aktivnosti za analizu onečišćenja kako bi se smanjilo i vrijeme i resursi potrebni za utvrđivanje i detekciju novih zona onečišćenja“, rekla je Nataša Ugrin, **viša savjetnica Javne ustanove RERA S.D.**



Mikroplastika u kremama za sunčanje

(Foto: Getty Images)

Europska unija donijela je još 2008. godine **direktivu** o **morskoj** strategiji koja želi spriječiti, zaštititi i očuvati morski okoliš od štetnog ljudskog utjecaja. Zbog toga bi sve zemlje članice Europske unije trebale do 2020. godine razviti svoje strategije kako bi se pridonijelo očuvanju morskog okoliša.

Strategija, između ostalog, od svih zemalja članica zahtijeva i definirani program praćenja otpada u moru. Upravo je tako nastao i Net4mPlastic, u sklopu kojeg će se pokušati utvrditi i porijeklo mikroplastike te kakav učinak ona ima na ljude i okoliš. Projekt je **sufinanciran** iz EU fonda, a ukupan proračun za njega iznosi **2.478.640,00 eura**.

„Rezultati projekta prikazat će stanje znanosti vezano za to područje, procijenit će kako kvantificirati, mjeriti i uopće utvrditi ponašanje mikroplastike u moru i radit će se na podizanju svijesti o tom problemu“, **rekla je Nataša Ugrin**.

Europskom strategijom o plastici želi se smanjiti potrošnja plastike, učiniti recikliranje profitabilnijim, zaštititi okoliš od onečišćenja, ali i stvoriti nove prilike za ulaganje. Stvaranjem **kružne** ekonomije želi se potaknuti gospodarstvo tako da se prilikom dizajniranja i proizvodnje plastike uzima u obzir i njihova ponovna uporaba.

„Promjena načina na koji se plastični proizvodi dizajniraju, proizvode, recikliraju u Europskoj uniji, ima snažan poslovni zanimanjem odgovornošću u tom prelasku stvorit će se nove i otvarat će se **veliki broj novih radnih mjesta**, i to u sklopu održivog gospodarstva“, **zaključila je Rima**.



6 min.



Jos brze do svakodnevnih vijesti prilagođenih tebi. **PREUZMI** novu **DNEVNIK.hr** aplikaciju



EU FOND

...

POVEZANO

POSAO & OBITELJ

LIDL DONOSI

Lidlov kulinarški show: Pripremili slastan desert iz personalizirane pričo-kuharice koju može imati i vaše...

ZANIMLJIVOSTI

INA DONOSI

Ovu kavu su kreirali kupci: Idealan spoj arome, pjene i teksture u napitku koji razbuđuje...

PUTOVANJA

MASTERCARD DONOSI

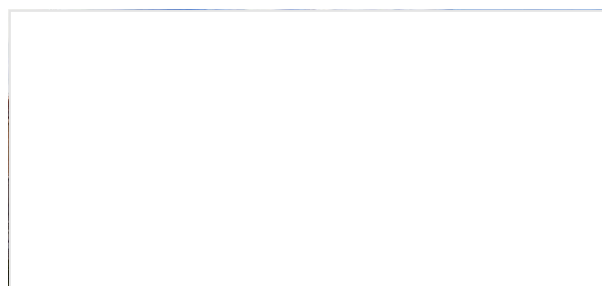
Gušti za sva osjetila: Izlet u okolicu čudesnog Papuka jedinstveno je iskustvo koje se pamti...

HRANA I PIĆE

RAJSKA RAJČICA DO...

U svim izdanjima: Jednostavna jela koja ne možemo zamisliti bez rajčica...

PROČITAJTE JOŠ

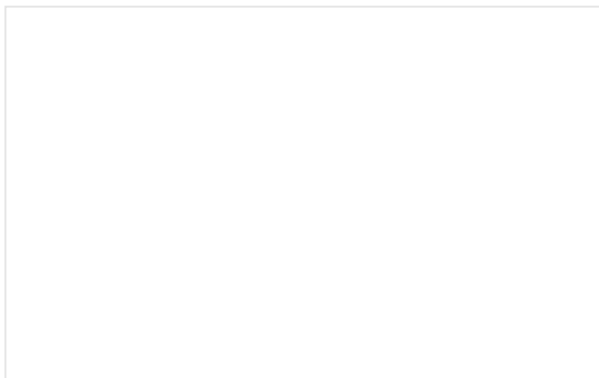




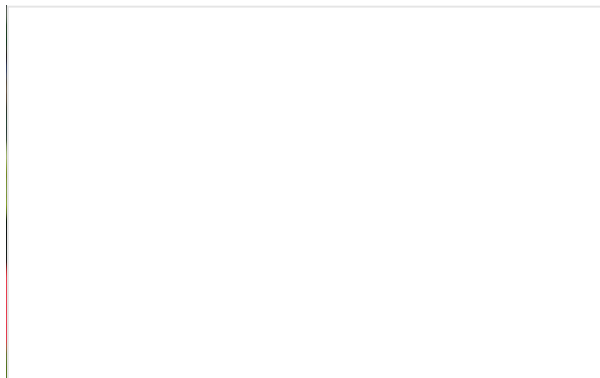
6 min.



Darujte si nešto posebno: Počastite se srebrnim nakitom po vašoj mjeri na Black Frida...



Popis koji će vas iznenaditi: 7 stvari koje su izumili stari Rimljani



Span predstavio svoj Centar za kibernetičku sigurnost: Treba stalno raditi na edukaci...

UŽIVO MEKSIKO - POLJSKA: El Tri ostavio bolji dojam u prvom dijelu, Poljaci jako malo...

10:11:11

PRATITE NAS



NASLOVNICA

HRVATSKA

SVIJET

CRNA KRONIKA

PREGLED DANA

držana

dnništvo, Prodaja i marketing, Uvjeti korištenja, Politika zaštite privatnosti, Politika o kolačićima